

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-709-94(3)/16/AgŁ

Warszawa, 17 listopada 2016 r.

DECYZJA DIH-1/95/2016

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1059 z późn. zm.), art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1604), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Łukasza Fiślaka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Hurtownia QUO VADIS Łukasz Fiślak w Rzeszowie, od decyzji Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Rzeszowie z dnia 26 września 2016 r. (nr akt sprawy: AŻ.8361.70.2016), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 4 584,30 zł (słownie: cztery tysiące pięćset osiemdziesiąt cztery złote 30/100), za wprowadzenie do obrotu nieodpowiadającej jakości handlowej jednej partii artykułu rolno-spożywczego zadeklarowanego jako wino mszalne, gronowe, białe, półsłodkie CRIBARI CALIFORNIA LIGHT MUSCAT o mocy alkoholu 11,5 % obj. i objętości netto 0,75 l o łącznej wartości 1 528,10 zł – utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 9-14 czerwca 2016 r. przez inspektorów reprezentujących Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Rzeszowie, zwanego dalej „Podkarpackim WIIH”, w hurtowni w Rzeszowie przy ul. Warszawskiej 31, należącej do przedsiębiorcy Łukasza Fiślaka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Hurtownia QUO VADIS Łukasz Fiślak w Rzeszowie, pobrano do badań laboratoryjnych próbkę wina mszalnego, gronowego, białego, półsłodkiego CRIBARI CALIFORNIA LIGHT MUSCAT o mocy alkoholu 11,5 % obj. i objętości netto 0,75 l, rocznik 2014, rozlewane i butelkowane w USA, którego wyłącznym importerem jest CHRIST Sp. z o.o. Czarnochowice 171, 32-020 Wieliczka, zwanego dalej „winem mszalnym”, w ilości 2 butelek z partii liczącej 59 butelek o łącznej wartości 1 528,10 zł (25,90 zł/but.).

Równocześnie z tej samej partii produktu pobrano i zabezpieczono dodatkową próbkę w ilości odpowiadającej ilości pobranej do badań laboratoryjnych (próbkę kontrolną), którą pozostawiono w placówce pod nadzorem do czasu jej zwolnienia.

Powyższe udokumentowano w protokole kontroli z 14 czerwca 2016 r. (nr akt kontroli: AŻ.8361.70.2016), a także w protokole pobrania próbek z 10 czerwca 2016 r. nr 099162.

Badania cech organoleptycznych i fizykochemicznych wina mszalnego wykonane przez Laboratorium Kontrolno-Analityczne Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Kielcach, zwane dalej „Laboratorium UOKiK w Kielcach” wykazały zawyżoną zawartość cukru wyrażoną jako suma glukozy i fruktozy (tj. stwierdzono w dwóch butelkach po 83 g/l, a zgodnie z obowiązującymi wymaganiami winno być więcej niż 18 g/l, ale nie więcej niż 45 g/l), co udokumentowano w sprawozdaniu z badań nr 253 z 1 lipca 2016 r. Wymagania w zakresie zawartości cukru dla win półsłodkich zostały określone w części B załącznika XIV do rozporządzenia Komisji (WE) nr 607/2009 z dnia 14 lipca 2009 r. ustanawiającego niektóre szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 479/2008 w odniesieniu do chronionych nazw pochodzenia i oznaczeń geograficznych, określeń tradycyjnych, etykietowania i prezentacji niektórych produktów sektora wina (Dz. U. UE L 193 z 24.7.2009 s. 60 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 607/2009”.

Na podstawie wyników badań laboratoryjnych stwierdzono, że wino mszalne było niezgodne z wymaganiami określonymi w części B załącznika XIV do rozporządzenia (WE) nr 607/2009 oraz zadeklarowanymi w jego oznakowaniu.

Kontrolowany został poinformowany o wynikach badań laboratoryjnych oraz o prawie do zbadania próbki kontrolnej zakwestionowanego wina w piśmie z 8 lipca 2016 r., z którego jednak nie skorzystał.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z 26 sierpnia 2016 r., Podkarpacki WIIH zawiadomił przedsiębiorcę Łukasza Fiślaka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Hurtownia QUO VADIS Łukasz Fiślak w Rzeszowie, zwanego dalej również „stroną”, o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1604), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadającej jakości handlowej jednej ww. partii wina mszalnego, informując także o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w postępowaniu. Ponadto, w piśmie tym wezwał ją do przekazania informacji o wielkości obrotów i przychodu za rok 2015.

Strona przekazała żądane informacje o wielkości obrotów i przychodu za rok 2015 przy piśmie z 19 września 2016 r., w którym poinformowała także o podjętych działaniach na rzecz usunięcia nieprawidłowości.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 26 września 2016 r. (doręczoną stronie 27 września 2016 r.), Podkarpacki WIIH wymierzył stronie karę pieniężną w wysokości 4 584,30 zł za wprowadzenie do obrotu nieodpowiadającej jakości handlowej jednej ww. partii wina mszalnego.

Pismem z 5 października 2016 r. (doręczonym osobiście przez stronę 6 października 2016 r.), strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji. W odwołaniu strona zarzuciła organowi pierwszej instancji niewłaściwe obliczenie korzyści majątkowej, która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie do obrotu zakwestionowanego wina. Strona wniosła o zmniejszenie wymierzonej jej kary pieniężnej, uwzględniając takie przesłanki, jak: możliwą do uzyskania korzyść majątkową, wyliczoną w oparciu o marżę brutto lub zysk netto, aktualną sytuację finansową firmy, proporcjonalność kary do skali prowadzonej działalności, aspekt społeczny faktu, że dochód z działalności stanowi podstawę utrzymania wielodzietnej rodziny, działanie w dobrej wierze i spowodowanie usunięcia stwierdzonej niezgodności. Do odwołania strona dołączyła dokument w postaci zestawienia do zaliczki na rozliczenie roczne (PIT-36) za miesiąc 08/2016.

Pismem z 24 października 2016 r., Prezes UOKiK poinformował stronę, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w niniejszej sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także do wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002 s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 178/2002”, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

W świetle art. 8 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011 s. 18 z późn. zm.), podmiotem działającym na rynku spożywczym odpowiedzialnym za informację na temat żywności jest podmiot, pod którego nazwą lub firmą jest wprowadzany na rynek dany środek spożywczy lub – jeżeli ten podmiot nie prowadzi działalności w Unii Europejskiej – importer danego środka spożywczego na rynek Unii Europejskiej. Z artykułu tego wynika także, że podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia

obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych (ust. 2), a bez uszczerbku dla tego przepisu, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione (ust. 5).

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Pojęcie jakości handlowej zostało zdefiniowane w art. 3 pkt 5 tej ustawy jako cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Wykaz określeń wskazujących na zawartość cukru w produktach sektora wina, jak np. półsłodkie, i warunki ich stosowania zostały określone w załączniku XIV do rozporządzenia (WE) nr 607/2009, w tym w części A – dla wina musującego, wina musującego gazowanego, gatunkowego wina musującego lub gatunkowego aromatyzowanego wina musującego, zaś w części B – dla produktów innych, niż produkty wymienione w części A. Z części B tego załącznika wynika, że określenie półsłodkie stosuje się w odniesieniu do wina, jeżeli jego zawartość cukru jest wyższa niż 18 g/l, ale nie wynosi więcej niż 45 g/l.

Każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na mocy art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia: stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych oraz wielkość jego obrotów i przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

W niniejszej sprawie, wyniki badań laboratoryjnych próbki produktu pobranej w hurtowni należącej do strony przez inspektorów reprezentujących Podkarpackiego WIIH dały podstawę do stwierdzenia, że wprowadzona do obrotu jedna ww. partia wina mszalnego nie spełniała wymagań określonych w części B załącznika XIV do rozporządzenia (WE) nr 607/2009 oraz zadeklarowanych w jego oznakowaniu, z uwagi na zawyżoną zawartość cukru wyrażoną jako suma glukozy i fruktozy (tj. stwierdzono w dwóch butelkach po 83 g/l,

a zgodnie z obowiązującymi wymaganiami winno być więcej niż 18 g/l, ale nie więcej niż 45 g/l dla wina półsłodkiego).

W opinii Prezesa UOKiK, powyższe ustalenia kontroli wyczerpały znamiona czynu określonego w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej oraz uzasadniały wymierzenie stronie kary pieniężnej w wysokości 4 584,30 zł, ustalonej przez organ pierwszej instancji.

Kara ta mieści się w granicach określonych ustawowo i stanowi trzykrotną wartość zakwestionowanego produktu (3 x 1 528,10 zł), rozumianą jako korzyść majątkową.

Jak wynika z art. 40a ust. 4 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężne, o których mowa w ust. 1-3 tego artykułu, wymierza w drodze decyzji, właściwy ze względu na miejsce przeprowadzania kontroli wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej.

Wobec powyższego, Podkarpacki WIIH w drodze decyzji z dnia 26 września 2016 r., wymierzył powyższą karę Łukaszowi Fiślakowi, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Hurtownia QUO VADIS Łukasz Fiślak w Rzeszowie, tj. przedsiębiorcy, który wprowadził do obrotu przedmiotowy produkt.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona nie wniosła zastrzeżeń co do zasadności uznania przedmiotowego produktu za niespełniającego wymagań jakości handlowej, tylko zakwestionowała wysokość wymierzonej jej kary pieniężnej, zarzucając organowi pierwszej instancji niewłaściwe obliczenie korzyści majątkowej, która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tego produktu do obrotu. Strona wniosła o zmniejszenie wymiaru tej kary, uwzględniając takie przesłanki, jak: możliwą do uzyskania korzyść majątkową, wyliczoną w oparciu o marżę brutto lub zysk netto, aktualną sytuację finansową firmy, proporcjonalność kary do skali prowadzonej działalności, aspekt społeczny faktu, że dochód z działalności stanowi podstawowe źródło utrzymania wielodzietnej rodziny, działanie w dobrej wierze i spowodowanie usunięcia stwierdzonej niezgodności. Strona uważa, że korzyść majątkowa, rozumiana jako przyrost majątku własnego firmy wynikający z przyrostu aktywów lub spadku zobowiązań, w omawianym przypadku powinna odnosić się co najwyżej do zrealizowania marży brutto na sprzedaży (różnicy między ceną sprzedaży, a ceną zakupu) lub uwzględniając całość kosztów koniecznych do wprowadzenia towaru do obrotu – możliwego do osiągnięcia zysku netto. Dodała, że w roku 2016 marża brutto zrealizowana przez jej firmę na sprzedaży przedmiotowego produktu wyniosła 19,33 % w stosunku do ceny zakupu, co jej zdaniem oznacza, iż na sprzedaży tego produktu o łącznej wartości 1 528,10 zł można potencjalnie uzyskać korzyść majątkową w wysokości 295,38 zł, a pięciokrotność tej wartości, która powinna stanowić maksymalny wymiar kary pieniężnej to kwota 1 476,90 zł. Jej zdaniem, kwota ta nie uwzględnia dodatkowo koniecznych do poniesienia kosztów i opłat, takich jak: opłata za zezwolenie na sprzedaż alkoholu w wysokości 1,4 % od zrealizowanego obrotu, podatek dochodowy, koszty stałe działalności, po uwzględnieniu których – jak podkreśliła – możliwa do uzyskania korzyść materialna wyrażona zyskiem netto byłaby istotnie niższa.

Odnosząc się do powyższego, należy zauważyć, że przepis art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, na podstawie którego wydano zaskarżoną decyzję, stanowi, iż każdy

w stosunku do kogo spełniona została przesłanka wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych nieodpowiadających jakości handlowej podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł. W niniejszej sprawie, za stwierdzone naruszenie w zakresie jakości handlowej organ pierwszej instancji wymierzył stronie karę pieniężną w wysokości 4 584,30 zł, przyjmując prawidłowo wartość korzyści majątkowej jako równej wartości zakwestionowanego produktu, wprowadzonego do obrotu w kontrolowanej hurtowni, według stanu na dzień kontroli, tj. kwoty 1 528,10 zł, stanowiącej sumę wartości 59 butelek i ustalonej w stosunku do wartości części tej partii, która w czasie kontroli znajdowała się w ofercie sprzedaży.

Zdaniem Prezesa UOKiK, przyjęcie stanowiska strony przedstawionego w odwołaniu co do sposobu określenia wartości korzyści majątkowej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, z uwzględnieniem – jak chce tego strona – co najwyżej marży brutto zrealizowanej na sprzedaży przedmiotowego produktu lub możliwego do osiągnięcia zysku netto (po uwzględnieniu całość kosztów koniecznych do wprowadzenia tego produktu do obrotu), wykraczałoby poza ramy i cele tej ustawy. Ponadto wiązałoby się każdorazowo z koniecznością przeprowadzenia analizy finansowej całego przedsiębiorstwa, obejmującej nie tylko koszty produkcji sprzedawanych towarów, ale także koszty amortyzacji urządzeń czy wynagrodzenia pracowników. Poza tym mogłoby skutkować nakładaniem minimalnej czy nieadekwatnej do wartości wprowadzonego do obrotu produktu, kary w sytuacji, gdyby działalność ukaranego przedsiębiorstwa była deficytowa lub gdyby działało ono w zawyżonej strukturze kosztów. Koszty mieszczące się w pojęciu wartości brutto towaru wchodzi w skład omawianej korzyści majątkowej, gdyż pod tym pojęciem należy rozumieć wszelką korzyść majątkową uzyskaną, lub którą można było uzyskać, w wyniku wprowadzenia do obrotu zakwestionowanego produktu. Nie ulega zatem wątpliwości, że zaproponowana przez stronę interpretacja pojęcia korzyści majątkowej nadmiernie skomplikowałaby procedurę obliczania górnej granicy kary i spowodowałaby zmniejszenie jej skuteczności, w wyniku czego kara nie spełniałaby swej funkcji, określonej w art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002.

Należy podkreślić, że powyższe stanowisko organu pierwszej instancji, jak również Prezesa UOKiK w kwestii określenia korzyści majątkowej było niejednokrotnie przedmiotem oceny sądów administracyjnych w podobnych sprawach i zostało potwierdzone licznymi wyrokami, np. wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z 23 maja 2012 r. sygn. akt II GSK 684/11 oraz wyrokami Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 28 listopada 2013 r. sygn. akt VI SA/Wa 1338/13 i z 11 stycznia 2016 r. sygn. akt VI SA/Wa 201/15. Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w tezie zawartej w ww. wyroku, pojęcie wartości korzyści majątkowej, w rozumieniu art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, odpowiada wartości detalicznej artykułów rolno-spożywczych nieodpowiadających jakości handlowej, która mogłaby być uzyskana poprzez wprowadzenie ich do obrotu. Określenie wartości korzyści majątkowej z uwzględnieniem kosztów, które ponosi sprzedawca towaru, tj. kosztów ich nabycia lub wytworzenia i kosztów sprzedaży (utrzymania miejsca, w którym prowadzi się sprzedaż) – w ocenie Sądu – wykraczałoby poza ramy i cele tej ustawy.

Z powyższych względów, należy uznać, że przyjęcie przez organ pierwszej instancji w niniejszej sprawie wartości detalicznej zakwestionowanej jednej ww. partii wina mszalnego o łącznej wartości 1 528,10 zł, dla określenia wartości korzyści majątkowej, która mogłaby być uzyskana ze sprzedaży tego wprowadzonego przez stronę do obrotu produktu, a przez to stanowić podstawę do określenia górnej granicy kary, było prawidłowe na gruncie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej. W świetle tego przepisu, maksymalny wymiar kary został określony jako pięciokrotna wartość korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tego produktu do obrotu, zaś jej minimalna wysokość wynosi 500 zł. Kara maksymalna w tym przypadku mogłaby wynieść do 7 640,50 zł (5 x 1 528,10 zł), a nałożona została w wysokości 4 584,30 zł (3 x 1 528,10 zł), stanowiącej trzy piąte części kwoty maksymalnej, a zarazem trzykrotną wartość zakwestionowanego produktu.

Ze zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego wynika, że ustalając wysokość kary pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, organ pierwszej instancji dokonał oceny wszystkich przesłanek zawartych w art. 40a ust. 5 tej ustawy, takich jak: stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasowa działalność strony na rynku artykułów rolno-spożywczych, wielkość jej obrotów i przychodu za rok 2015 (jako rok rozliczeniowy poprzedzający rok nałożenia kary), a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych, dając temu wyraz w uzasadnieniu do zaskarżonej decyzji.

Zważywszy, że strona zakwestionowała wysokość wymierzonej jej kary pieniężnej, Prezes UOKiK przeprowadził analizę prawidłowości uwzględnienia przez organ pierwszej instancji powyższych przesłanek i zważył, co następuje:

- przy ocenie stopnia szkodliwości czynu, polegającego na wprowadzeniu do obrotu przez stronę nieodpowiadającej jakości handlowej jednej ww. partii wina mszalnego, z uwagi na zawyżoną zawartość cukru wyrażoną jako suma glukozy i fruktozy (tj. stwierdzono ilości charakterystyczne dla wina słodkiego zamiast zgodnie z deklaracją na etykiecie butelki dla wina półsłodkiego), organ pierwszej instancji zasadnie wziął pod uwagę, że stwierdzona niezgodność godziła istotnie w interesy konsumentów, gdyż uniemożliwiała im dokonanie właściwego wyboru produktu, zgodnego z ich oczekiwaniami, co z kolei przemawiało za uznaniem stopnia szkodliwości czynu za wysoki;
- przy ocenie zakresu naruszenia również należy przychylić się do stanowiska organu pierwszej instancji, że stwierdzona niezgodność w odniesieniu do przedmiotowego wina mszalnego wskazywała na naruszenie wymagań jakościowych określonych w części B załącznika XIV do rozporządzenia (WE) nr 607/2009 oraz zadeklarowanych w jego oznakowaniu, istotnych z punktu widzenia właściwości produktów oraz regulacji rynku;
- przy ocenie dotychczasowej działalności strony organ pierwszej instancji prawidłowo uwzględnił fakt, że w odniesieniu strony w okresie ostatnich 24 miesięcy po raz pierwszy stwierdził on naruszenie przepisów ustawy o jakości handlowej;
- wielkość obrotów i przychodu strony także została uwzględniona przez organ pierwszej instancji przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej. Jak ustalono, na podstawie danych finansowych przekazanych przez stronę przy piśmie z 19 września 2016 r., wielkość jej obrotów i przychodu w roku 2015 przekroczyła [...] zł;

- organ pierwszej instancji prawidłowo określił wartość jednej ww. partii wina mszalnego (59 butelek), która w dniu kontroli stanowiła kwotę 1 528,10 zł i była podstawą do określenia wartości korzyści majątkowej, służącej do ustalenia górnej granicy kary.

Zdaniem Prezesa UOKiK, z powyższego wynika, że dokonana przez organ pierwszej instancji ocena przesłanek wymienionych w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, była prawidłowa i znajdowała uzasadnienie w zebranych materiale dowodowym. Nie pominięto przy tym faktu, że poprawa etykiet zakwestionowanego produktu nastąpiła w wyniku działań kontrolnych Inspekcji Handlowej i wynikała z ustaleń poczynionych podczas kontroli.

Bez znaczenia pozostają argumenty strony zawarte w odwołaniu, że wymierzona jej kara stanowi blisko [...] dochodu do opodatkowania, wypracowanego przez jej firmę od stycznia do sierpnia 2016 roku na całej sprzedaży, w tym głównie książek i dewocjonałów (według danych zawartych w dołączonym do odwołania PIT-36 za miesiąc 08/2016), podczas gdy sprzedaż zakwestionowanego produktu stanowiła mniej niż 0,2 % sprzedaży. Ponadto – wbrew temu, co twierdzi strona w odwołaniu – wskazane okoliczności nie świadczą o tym, że kara nie jest proporcjonalna do skali prowadzonej działalności. Jak już wcześniej wskazano, jedną z pięciu przesłanek ustawowych, jakimi należało kierować się przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, jest wielkość obrotów i przychodu (a nie dochodu) strony za rok 2015.

Nie sposób także podzielić poglądu strony wyrażonego w odwołaniu, aby wymierzona jej kara mogła wpłynąć na płynność finansową jej firmy lub pięcioosobowej rodziny, skoro wielkość jej obrotów i przychodu w roku 2015 przekroczyła [...] zł. Na marginesie należy jednak wskazać, że kwestia sytuacji ekonomicznej strony może zostać uwzględniona dopiero po uprawomocnieniu się niniejszej decyzji, przy ewentualnym zastosowaniu ulg w spłacie należności publiczno-prawnej, jaką jest ta kara. Jak wynika z art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.), na wniosek strony w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, Podkarpacki WIIH może: odroczyć termin płatności podatku (kary pieniężnej) lub rozłożyć zapłatę podatku na raty (pkt 1); odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji (pkt 2); umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną (pkt 3). Dodać należy, że kara ta staje się zaległością w sytuacji, gdy nie zostanie uiszczona w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Należy zwrócić uwagę, że strona, jako profesjonalista na rynku miała obowiązek znać i stosować się do przepisów prawa związanych z wykonywaną przez nią działalnością. Była ona obciążona obowiązkiem wprowadzania do obrotu produktów odpowiadających jakości handlowej. Bezsprzeczne jest zaś fakt, że przedmiotowe wino mszalne nie spełniało wymagań jakości handlowej i stwierdzona w wyniku badań laboratoryjnych niezgodność powstała na etapie etykietowania, tym niemniej, w niniejszej sprawie stronie wymierzono karę pieniężną za wprowadzenie tego produktu do obrotu, a tym samym dotyczyła ona działalności strony.

Okoliczności, na które strona powołuje się w odwołaniu, że oferując do sprzedaży przedmiotowe wino mszalne zadeklarowane jako półsłodkie działała w dobrej wierze, gdyż posługiwała się informacją pochodzącą od wyłącznego importera i głównego dystrybutora

tęgo wina w Polsce, tj. CHRIST Sp. z o.o. Czarnochowice 171, 32-020 Wieliczka, mogą z kolei wskazywać na to, że strona nie dołożyła należytej staranności przy wprowadzaniu zakwestionowanego wina do obrotu i w żaden sposób nie upewniła się, czy wino to jest zgodne z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego, a tym samym naruszyła reguły ostrożności, polegając tylko na informacjach przekazanych jej przez dystrybutora. Na korzyść strony przyjęto fakt, że strona przyczyniła się do usunięcia stwierdzonej niezgodności.

Jak stanowi art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, kary za naruszenie prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Skuteczność kary za naruszenie prawa żywnościowego przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstraszająca jej wysokość musi być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Kara nałożona na podmiot musi spełniać głównie funkcję prewencyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, w celu niedopuszczenia do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Nałożona sankcja powinna stanowić również poważną dolegliwość, ale nie eliminować przedsiębiorcy z rynku. Dodać należy, że celem ustawy o jakości handlowej jest w szczególności ochrona konsumentów przed produktami niespełniającymi wymagań jakości handlowej, stąd też kary wymierzone z tego tytułu, po uwzględnieniu kryteriów określonych w art. 40a ust. 5 tej ustawy, stanowiących podstawę wymiaru ich wysokości, nie mogą być symboliczne (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 20 października 2015 r. sygn. akt VI SA/Wa 2001/14).

Zdaniem Prezesa UOKiK, wymierzona stronie kara będzie właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży były dostępne wyłącznie produkty odpowiadające jakości handlowej, a także spełni ona swoją funkcję prewencyjną, skłaniając stronę do przestrzegania przepisów o jakości handlowej.

Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, że w przedstawionym stanie faktycznym, wymierzenie stronie kary pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, jak również ustalenie jej wysokości, było prawidłowe i zgodne z prawem.

Stosownie do art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Rzeszowie w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary pieniężnej stanie się ostateczna.

Prezes UOKiK, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1059 z późn. zm.), jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy posiada kompetencje do wydania decyzji, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 718 z późn. zm.), od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.).

Z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
DYREKTOR
Departamentu Inspekcji Handlowej
Anna Janiszewska